

Evangelická teologická fakulta

Posudek vedoucího bakalářské práce

Název práce: Podmínky integrace dětí se specifickými potřebami v Junáku
Jméno studenta: Alžběta Hyková
Vedoucí: Mgr. Marie Ortová
Studium: JABOK B ETF [roč 4] (neakt.)

Téma práce, kterou Alžběta Hyková odevzdala k obhajobě, je velmi aktuální. Týká se zařazování dětí s postižením (obecněji dětí se specifickými potřebami) do volnočasových aktivit, konkrétně do skautských oddílů. Organizace Junák se v poslední době problematikou soustavně zajímá (projekt Junák pro všechny), práce tedy může být jedním z podkladů pro další práci s dětmi s postižením v jednotlivých oddílech.

Text je sestaven z části teoretické (kapitoly 1 - 4) a z části praktické, výzkumné (kapitola 5). V teoretické části autorka postupovala od obecnějších témat ke konkrétnějším. V kapitole 1 jsou krátce, ale celkem přesně vymezeny pojmy integrace, inkluze. Alžběta zároveň naznačila, v jakém smyslu pojem inkluze chápe pro účely svojí práce. Kapitola 2 se věnuje tématu výchovy ve volném čase. Čtenář zde nalezne základní pojmy, které souvisí s řešenou tematikou. To je dokladem toho, že se autorka v základní teorii orientuje a dovede ji promyšlet z konkrétního úhlu pohledu, včetně základního problému zapojení dětí se specifickými potřebami. Situace integrace ve volnočasových aktivitách je dokumentována pomocí výzkumu provedeného v rámci projektu Klíče pro život realizovaného Národním institutem dětí a mládeže. Na s. 14 autorka seznamuje s tím "co znamená inkluze s pohledu dětí se zdravotními handicap...". Není zřejmé, jestli uvedené body jsou přímo výpovědi dětí, nebo názorem dospělých na to, v čem je integrace pro děti s postižením dobrá. V kapitole 3 studentka představila organizaci Junák, především její strukturu a výchovnou metodu. V kapitole 4 o integraci dětí se specifickými potřebami v Junáku Alžběta znovu využívá výzkum zmíněný v kapitole 2 (tedy předminulé, ne minulé, jak je uvedeno na s. 19). Z výzkumu si vypůjčila kritéria, která jsou použita pro hodnocení míry integrace. Tím se kapitola stala poměrně přehlednou a autorka projevila jednak schopnost pracovat s výsledky výzkumu, jednak projevila svou znalost problematiky, kterou mohla dobře využít.

Kapitolu 5 tvoří kvalitativní výzkum, který autorka provedla. Cílem výzkumu bylo zmapovat, jak probíhá integrace dětí v praxi (s. 27) a vyvodit, co ovlivňuje podmínky integrace. Alžběta vedla rozhovor s vedoucími 5 dětí (Downův syndrom, Aspergerův syndrom, ADHD). Vyhodnocení otázek je zpracováno do přehledného textu, do kterého jsou zařazeny i doslovné výpovědi vedoucích. Ukázalo se, že vedoucí často přijímají děti do oddílů spíše na základě intuitivního rozhodnutí bez hlubších znalostí problematiky, ale na základě dobré spolupráce s rodiči a vlastního zapálení pro věc. S jistou dávkou sociální zdatnosti se rozhodují pro to, jak s dětmi pracovat a jak je zapojovat do jednotlivých aktivit a dělají práci smysluplně, myslí na potřeby dětí s postižením. To je potěšující zjištění. Vedoucí by uvítali větší teoretickou průpravu. Počet respondentů byl malý, je tedy těžkou soudit, do jaké míry lze považovat vzorek za reprezentativní - nebyli ochotní o práci s dětmi s postižením mluvit jen ti vedoucí, kteří jsou přesvědčeni o potřebnosti integrace, promyšlejí ji, mají nápady a se zařazováním různých dětí dobré zkušenosti? Doporučovala bych vzorek respondentů rozšířit.

Je zřejmé, že autorka pracovala v časové tísně, a to především při zpracování svého šetření. Objevují se částečně chyby stylistické i chyby ve formální úpravě - např. přímé výpovědi respondentů Alžběta na mnoha místech zapoměla převést do kurzívy. Přestože záměr šetření byl zpočátku zřetelný, několikerým shrnutím a vyvozováním závěrů se částečně ztratil. Předpokládala bych, že by v textu mohl být návrh témat, kterými by se měla zabývat organizace Junák v dalších snahách o zapojování dětí se specifickými potřebami. Materiál nashromážděný pomocí rozhovorů je cenný. V textu jsou různé chyby (Brázdová místo Brázdilová na s. 23, disfázie místo dysfázie na s. 35 a 43, viz. s tečkou na s. 36).

Celkově je ale práce po formální stránce v pořádku, autorka vytvořila smysluplný poznámkový aparát, dobře pracovala s literaturou.

Práce byla konzultována: nepravidelně

Navrhované hodnocení: C

Zdůvodnění, závěr:

Alžběta Hyková zvolila pro svou poměrně rozsáhlou práci téma aktuální, teoretická východiska dobře promyslela a prokázala, že umí dobře argumentovat a propojovat teorii s praxí. Zřetelně se ale při dokončování textu projevila časová tíseň, která zabránila důkladnému pročtení napsaného textu, tak aby mohl být zjednodušen. V závěru se opakují informace, doporučovala bych uvést návrhy pro další využití s výsledky šetření.

Otázky, podněty k diskusi při obhajobě:

Několik podnětů pro obhajobu je uvedeno přímo v textu posudku. Dále prosím, aby autorka zodpověděla tyto otázky:

1. Jak byste vy sama zhodnotila situaci integrace/inkluze v organizaci Junák?
2. V textu se se zmiňujete o tom, že vedoucí v několika případech vyřazují děti s postižením ze hry - když družiny mezi sebou soutěží o body, když by se děti mohly zranit nebo zranit někoho jiného apod. Nemá toto řešení nějaká úskalí? Zhodnoťte v souvislosti s cílem děti integrovat.
3. Oslovení vedoucí spíše odmítli možnost asistence pedagoga či osobní asistence pro integrované dítě se specifickými potřebami. Uveďte vaše argumenty pro a proti asistenci dítěte se specifickými potřebami ve skautském oddíle.

Doporučuji/nedoporučuji k obhajobě: doporučuji

V Praze dne 15. 6. 2014

.....
podpis vedoucího práce